

Valikaine „TANTSUÕPETUS

1. klassile

1 tund nädalas

ÕPPEPROTSESSI KIRJELDUS

Tantsuõpetusega taotletakse, et õpilane:

tunneb rõõmu tantsust ja huvitub tantsust kui kunstiliigist;

väärtustab tantsu inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana. Teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises. Mõistab ja austab erinevaid kultuure;

tunnetab, teadvustab ja arendab tantsulise liikumise kaudu oma enesekontrolli ja eneseväljendamise võimeid;

arendab läbi ühistegevuste sotsiaalseid võimeid, sealhulgas suhtlemise oskusi;

omandab teadmisi ja praktilisi kogemusi keha arengu seaduspärasustest ja liikumisviiside mitmekesisusest;

väärtustab tantsu vaimse ja füüsilise tervise ning emotsionaalse intelligentsuse arendajana;

mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt tantsuga seotud tegevuste kaudu;

väärtustab eetilist ja esteetilist väljendusviisi;

tajub tantsu kui elukestva liikumisharrastuse tähendust.

Tantsuõpetuse kaudu omandab õpilane teadmisi keha arengu seaduspärasustest ja liikumisviiside mitmekesisusest.

Tantsuõpetuse keskseks ülesandeks on toetada õpilase ealist arengut praktilise õppe kaudu, mis haarab nii keha kui vaimu. Aktiivne õpe tähendab eelkõige tegevuslikku aktiivsust ja kogemist, mis kinnistab õpitud paremini.

Tantsutundides õpitakse ja harjutatakse tunnetuse ja liigutustegevuse kaudu. Ühitatakse nii kunstiline eneseväljendus, kunstilooime, kõne, muusika, rütm ja mäng ning nende igat liiki kombinatsioonid.

Tantsutundides luuakse tingimused isiksuse sotsiaalseks ja emotsionaalseks arenguks. Tantsides arendatakse õpilase isikupära, oskusi tegutseda üksi ja koos, suhtlemis- ja koostöövõimet, ühtekuuluvustunnet, sallivust.

Tantsuõpetuses on esmane eakohalisuse põhimõte, mille all mõistame ennekõike inimkeha füüsilise ja vaimse arengu seaduspärasusi. Tantsuõpetus toetab harmoonilise isiksuse kujunemist tantsulise eneseväljenduse kaudu, avab ning avardab võimalusi tantsuga tegeleda ja loovast tegevusest rõõmu tunda. Tantsuõpetuses tekib huvi loomingulise tegevuse vastu, kujuneb loomulik ja õige kehahoiak ning elukestev tervislik liikumisharjumus.

Tantsuõpetuse kaudu on õpilasel võimalus tunda end kultuurikandjana, saades teadmisi pärimuskultuurist. Samuti saavad õpilased tunda uuenduslikku muutumist kultuuritraditsioonis, suhtumist uutesse kultuuriilmingutesse ning võimalust võrrelda massikultuuri, kõrgkultuuri ja pärimuskultuuri ning nende üle arutleda. Eesti ja maailma tantsukultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste silmaringi ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Tantsu õppeaine koostisosad on:

tantsimine ja tantsu loomine;

tantsu jälgimine ja tantsust rääkimine.

Tantsuõpetus austab eesti tantsupraktikas väljakujunenud traditsioone ja on avatud erinevatele tantsustiilidele.

Tants on aine, mille õpetuse koostisosad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Tantsu vaatamise oskuste kujundamine on tähtis komponent tantsuõpetuses. Õpilaste silmaringi arendamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) etenduspaikadesse, muuseumidesse ja mujale. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. Oluline on tantsuelu korraldamine oma koolis, et õpilastel tekiks esinemise ja vaatamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus.

Läbivate teemade, ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja -viiside abil toetab tantsuõpetus kõigi teiste õppeainete omandamist. Tantsuõpetuse lõimimine põhikooli teiste õppeainetega eeldab kokkulepitud õppekorralduse ja hindamis põhimõtete järgimist, õpetajatevahelist koostööd pädevuste täpsustamisel õpetuse eesmärkide püstitamisel, õppesituatsioonide loomisel ja eri ainetele ühiste probleemide ja mõistestiku määratlemisel. Õppetegevust kavandades ja korraldades:

lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingu teiste õppeainete ning läbivate teemadega; taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;

kasutatakse mitmekesist ja tänapäevast õppemetoodikat ja diferentseeritud õppeülesandeid, võimaldatakse õppida individuaalselt ning koos teistega (üksi, paaris ja rühmas);

rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka tänapäevaseid info- ja kommunikatsiooni-tehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid erinevates õpikeskkondades (etendus, kontsert, teater, muuseum, stuudio, tantsukool, looduskeskkond, raamatukogu, arhiiv, internet jne);

tantsutunnid planeeritakse tunniplaani osana ja viiakse läbi selleks sobivates ruumides. *Tantsutunnid toimuvad soovituslikult spetsiaalselt sisustatud ruumis: tantsusaalis, kus on vetruv tantsupõrand, ventilatsioon, kaetavad peeglid, põrandapind 10x10 meetrit, puhas kõrgus 3,5 meetrit, heliisolatsioon, kaasaegne helitehnika, klaver või süntesaator, arvuti, projektor ja ekraan).*

I kooliastme õppetegevused:

tantsuelementide ja keha liikumisvõimaluste tundmaõppimine;
liikumise seostamine rütmi ja helidega;
tasakaalu- ja koordineerimisharjutuste õppimine ja sooritamine;
loovmängude mängimine;
lihtsamate pärimustantsude tantsimine;
tantsuürituste külastamine;
tantsu oskussõnavara mõistmine.

I kooliastmes on kesksel kohal tantsuelementide (aeg, ruum, jõud, keha) tundmaõppimine loovas tantsualases ja mängulisel tegevuses. Laps õpib tundma oma keha ja kehaosade liikumisvõimalusi (nt. painutus, sirutus, jooks, hüpe, jne.), liikumist ruumis (suunad, tasandid); liigutuse iseloomu eristamist (jõuline, sujuv, terav, voolav jt). Liikumist ja tantsu õpitakse nii muusikaga kui ilma (keha-, rütmipill, tempo, paus, jne.). Tasakaalu-, koordineerimise- ja teiste harjutuste ning repertuaari valikul väärtustatakse lapse enda loomingu panust (nt improvisatsiooni võimalused pärimustantsus ja loovmängus). Tegevuste valikul jälgitakse, et kaasatud on kõik õpilased. Oluline on lapse individuaalse arengu toetamine ja rühmatöökäigus vajalike põhimõtete tutvustamine ja rakendamine.

Selles vanuseastmes rajatakse alus tantsuhuvile, tantsutraditsioonide säilitamisele ja edasikandmisele. Luuakse tingimused lapse tantsulise mõtlemise ja loovuse arenguks. Igale lapsele võimaldatakse tantsimise (sh esinemise) ning enda ja teiste liikumise jälgimise kogemus (eakohased tantsuetendused, kontserdid jm). Saadud kogemuste väljendamiseks kasutatakse erinevaid vorme (kirjutamine, vestlus, joonistamine jm.). Õpitakse märkama liikumiste erinevust ja liikujate eripära. Õpilane õpib mõistma tantsutunnis kasutatavaid termineid ja väljendeid.

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest.

Tantsuõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist tantsulistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamisel arvestatakse kõiki tantsuõpetuse komponente: tantsimist, tantsu loomist, tantsu üle arutlemist ja teadmisi tantsuajaloost. Lisaks võetakse arvesse õpilase isiksuseomadusi ja osavõttu erinevatest tegevustest.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Tantsuõppes on soovituslik kasutada pigem protsessipõhist suulist ja kirjalikku sõnalist hindamist või tagasisidet. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt osavõttu loovmängulistest liikumistegevustest.

Füüsiline õpikeskkond

Tantsutunnid planeeritakse tunniplaani osana ja viiakse läbi selleks sobivates ruumides.

Tantsutunnid toimuvad soovituslikult spetsiaalselt sisustatud ruumis: tantsusaalis, kus on vetruv tantsupõrand, ventilatsioon, kaetavad peeglid, põrandapind 10x10 meetrit, puhas kõrgus 3,5 meetrit, heliisolatsioon, kaasaegne helitehnika, klaver või süntesaator, arvuti, projektor ja ekraan.

Tunde võib pidada ka aulas või mõnes muus tantsuõpetuseks sobivas ruumis.

Oluline on jälgida, et tunnis osalejatel on sobiv riietus ja jalatsid.

Tantsusaali kõrval on abiruumidena riietumis- ja pesemisvõimalused.

Tantsusaalis peavad vahendid olema paigutatud nii, et neid oleks käepärane kasutada, ning asjadel peavad olema kindlad hoidmise kohad.

Muud vahendid:

õppekirjandus;

fonoteek (CDd, DVDd, VHSid);

vahendid pärimus- ja loovtantsude tantsimiseks: rätid, pulgad, pallid jm.;

vahendid helide tekitamiseks: kõristid, kõlapulgad, trianglid, jne.

võimlemismatid;

vahendid füüsilise arendamiseks: hüppenöörid, lindid, võimlemisrõngad jm.;

kaasaegne infotehnoloogia

Õpitulemused:

1. Osaleb meeleldi tantsulises tegevuses
2. Osaleb loovmängudes ja oskab arvestada reeglitega
3. Jälgib tantsu ja räägib tantsust suunavate küsimuste abil

Õppesisu:

1. Tantsimine ja tantsu loomine.

Õpilane võtab osa liikumisharjutustest ja loovmängudest;

eristab tantsuelemente (keha ja kehaosade liikumisvõimalused: nt. painutus, sirutus, jooks, hüpe, jne.; liikumine ruumis: suunad, tasandid);

tunnetab liikumise sisu ja meeleolu (jõuline, sujuv, terav, voolav jt)

seostab liikumist rütmi ja helidega;

suudab sooritada lihtsamaid tasakaalu- ja koordineerimisharjutusi;

tantsib lihtsamaid pärimustantse.

2. Tantsu jälgimine ja tantsust rääkimine

Õpilane huvitub tantsust nii koolis kui ka väljaspool kooli;

kirjeldab nähtud tantsu suunavate küsimuste järgi; mõistab tunnis kasutatavat oskussõnavara.

Metoodilised soovitused:

Õpe toimub loovas tantsualases ja mängulises tegevuses. Õpitakse nii muusikaga kui ilma (keha-, rütmipill jt.);

tegevuste valikul jälgitakse, et kaasatud on kõik õpilased;

oluline on lapse individuaalse arengu toetamine ja rühmatööks vajalike põhimõtete tutvustamine ja rakendamine;

igale lapsele võimaldatakse tantsimise (sh esinemise) ning enda ja teiste liikumise jälgimise kogemus (eakohased tantsuetendused, kontserdid jm);

saadud kogemuste väljendamiseks kasutatakse erinevaid vorme (kirjutamine, vestlus, joonistamine, jm.);

õpetaja kasutab tunnis tantsu oskussõnavara.

Hindamine:

Hindamisel arvestatakse eelkõige osavõttu tunni tegevustest, samas ka kõiki tantsuõpetuse komponente: tantsimist, tantsu loomist, tantsu jälgimist ja sellest rääkimist.

Lõiming:

Eesti keel: rahvapärilised lood; liisusalmid, häälimine, koha- ja ajamäärsõnad, tähelepanu kõne ja tegevuse jälgimisel, tähestiku õppimine, peenmotoorika (kirjatehnika) arendamine.

Muusika: oskus kuulata, liikuda vastavalt helile ja rütmile; oskus heli tekitada (laulmine, keha- ja rütmipill).

Inimeseõpetus: mina ja minu keha; pere ja kodu; „meie“ tunne ja sõpruskond; uudishimu ja „maailma avastamine“; liikumise tähtsus;

Loodusõpetus: nähtuste jõud ja tugevus, pehmus ja liikuvus; matkimine; rütmid elus ja looduses

Kunsti- ja tööõpetus: loov eneseväljendus; erinevate ametite kujutamine; rekvisiidid, lavakujundus ja kostüüm

Matemaatika: paaris ja paaritu, liikumine kujundites, korduvtegevused 2, 4 või 8 korda, numbrite õppimine.

Kehaline kasvatus

Liikumismängud ja reeglistik; kehahoid ja -asendid; koordinatsioon.

võõrkeel

mõisted, tantsuterminid

Õpikeskkonna vajadus:

Tantsutunnid toimuvad soovituslikult spetsiaalselt sisustatud ruumis: tantsusaalis, kus on vetruv tantsupõrand, ventilatsioon, kaetavad peeglid, põrandapind 10x10 meetrit, puhas kõrgus 3,5 meetrit, heliisolatsioon, kaasaegne helitehnika, klaver või süntesaator, arvuti, projektor ja ekraan.

Tunde võib pidada ka aulas või mõnes muus tantsuõpetuseks sobivas ruumis.

Oluline on jälgida, et tunnis osalejatel on sobiv riietus ja jalatsid.